

Závěrů Rady o architektuře: přínos kultury pro udržitelný rozvoj

(2008/C 319/05)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. S ODKAZEM NA:

- Smlouvu o založení Evropského společenství,
- usnesení Rady o kvalitě architektury ve městech a na venkově ze dne 12. února 2001 ⁽¹⁾, které potvrzuje, že architektura je základním prvkem kultury a prostředí pro život v každé zemi,
- závěry Rady ze dne 24. května 2007 o přínosu kulturního a tvůrčího odvětví k dosažení lisabonských cílů ⁽²⁾, ve kterých je zdůrazněno, že odvětví kulturních činností a tvorby, mezi něž architektura patří, hrají zásadní úlohu v podpoře inovací a technologií a jsou hlavním motorem udržitelného rozvoje v budoucnosti;
- jakož i na usnesení Rady ze dne 16. listopadu 2007 o evropském programu pro kulturu ⁽³⁾, které spolu se sdělením Komise ze dne 10. května 2007 ⁽⁴⁾ poukazuje na propojující úlohu kultury.

2. BERE NA VĚDOMÍ:

- obnovenou strategii Evropské unie pro udržitelný rozvoj ⁽⁵⁾, kterou přijala Evropská rada na zasedání ve dnech 15. a 16. června 2006 a jejímž obecným cílem je určovat a rozvíjet činnosti, jež EU umožní dosáhnout trvalého zvyšování kvality života pro současné i budoucí generace, a to prostřednictvím vytvoření udržitelných společenství schopných účinně řídit a využívat zdrojů a využívat potenciál hospodářství k ekologickým a sociálním inovacím a zajistit tak prosperitu, ochranu životního prostředí a sociální soudržnost,
- Lipskou chartu o udržitelných evropských městech ze dne 24. května 2007 ⁽⁶⁾ vypracovanou ministry odpovědnými za rozvoj měst, která zdůrazňuje význam architektonické kultury a vyzývá k přijetí přístupu, jenž by byl nedílnou součástí procesu rozvoje měst, v němž by byla zohledněna hospodářská, sociální, ekologická a kulturní dimenze měst a jenž by se opíral o spolupráci různých úrovní správní a politické odpovědnosti, jakož i veřejných a soukromých činitelů.

3. VÍTÁ:

- práci „evropského fóra pro politiku v oblasti architektury“ v otázkách kvality architektury a udržitelného rozvoje.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 73, 6.3.2001, s. 6.⁽²⁾ Úř. věst. C 311, 21.12.2007, s. 7.⁽³⁾ Úř. věst. C 143, 10.6.2008, s. 9.⁽⁴⁾ Dokument 9496/07 + ADD 1.⁽⁵⁾ Dokument 10117/06.⁽⁶⁾ http://www.eu2007.de/en/News/download_docs/Mai/0524-AN/075DokumentLeipzigCharta.pdf

4. ZDŮRAŽŇUJE, ŽE:

- architektura jako obor spojující kulturní tvorbu s inovacemi, včetně technologií, je s ohledem na dopad, který má na kulturní stránku měst, ale rovněž na hospodářství, sociální soudržnost a životní prostředí, významným příkladem toho, jakým způsobem může kultura přispívat k udržitelnému rozvoji,
- architektura je však i dokladem meziodvětvové povahy kultury vzhledem k tomu, že je ovlivňována řadou veřejných politik a nikoliv pouze politikou v oblasti kultury.

5. BERE V ÚVAHU, ŽE:

- evropská města čelí v současnosti vážným problémům: demografickému vývoji a jeho důsledkům, pokud jde o rozrůstání měst, otázkám životního prostředí a boji proti změně klimatu, zachování sociální soudržnosti, zejména v souvislosti s hospodářskými a kulturními změnami, ochraně architektonických památek a kulturního dědictví a jejich zhodnocení,
- reakce na tyto problémy spočívá v udržitelném rozvoji měst, tedy integrovaném a kreativním přístupu, v jehož rámci je stejně významná úloha přisuzována kultuře, hospodářství, sociálním aspektům a životnímu prostředí,
- udržitelný rozvoj měst znamená:
 - věnovat zvláštní pozornost kvalitě a rozmanitosti architektury, jež jsou součástí kulturní rozmanitosti, ochraně kulturního dědictví a jeho zhodnocení a jedinečné identitě přírodních i městských krajín,
 - přispívat k tomu, aby bylo při řízení projektů podporováno využívání již existujících pozemků a budov a jejich úprava a přestavba, zejména pokud jde o bývalé průmyslové areály, zodpovědné nakládání s energetickými zdroji v rámci boje proti změně klimatu a snižování znečištění,
 - prostřednictvím inovačních přístupů v oblasti architektury a rozvoje měst zohlednit vývoj životního stylu obyvatelstva, především otázky mobility a demografických změn, a cíle sociální soudržnosti, sociální rozmanitosti, dialogu mezi kulturami a zapojení občanů,
 - podporovat kvalitní architektonickou tvorbu jako jeden z faktorů hospodářské dynamiky měst a jejich přitažlivosti pro cestovní ruch,
- architektura má při realizaci udržitelného rozvoje měst integrující a inovační úlohu, která zejména:
 - umožňuje skloubení často odlišných požadavků zachování budov a krajiny a moderní tvorby či požadavků vyplývajících z legitimního očekávání obyvatel a kontroly rozrůstání měst,

- přispívá svou rozmanitostí, kvalitou a kreativitou ke kulturnímu obohacení a kvalitě života obyvatel měst i k dynamičnosti měst z hlediska hospodářství, obchodu a cestovního ruchu, a to především díky tomu, že umožňuje rozvoj malých a středních podniků,
 - udržitelný rozvoj měst je rovněž příležitostí pro tvorbu, inovaci či změnu teoretických postupů v oblasti architektury a pro návrat k tradičním praktickým postupům a jejich nový výklad.
6. SE ZÁJMEM BERE NA VĚDOMÍ:
- iniciativy řady evropských měst, zejména v rámci „evropských hlavních měst kultury“, jejichž cílem je dosáhnout prostřednictvím kultury, a především prostřednictvím architektury, obnovy měst,
 - fenomén „kreativních měst“, jejichž udržitelný rozvoj je založen na nových faktorech konkurenceschopnosti, jako je například kvalita městské infrastruktury či vzájemné působení kultury a průmyslu.
7. VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A V SOULADU SE ZÁSADOU SUBSIDIARITY:
- braly v úvahu architekturu a její specifika, především její kulturní rozměr, a to ve všech příslušných politikách a zejména v politikách v oblasti výzkumu, hospodářské a sociální soudržnosti, udržitelného rozvoje a vzdělávání,
 - vedle technických norem vypracovaly v případě architektury i přístup zahrnující obecné, hospodářské, sociální, kulturní a environmentální cíle,
 - podporovaly inovace a experimentování z hlediska udržitelného rozvoje v oblasti architektury, urbanismu a tvorby krajiny, a to především v rámci evropských politik a programů a u veřejných zakázek,
 - zlepšily znalosti odvětví architektury a jeho přínosu pro udržitelný rozvoj, zejména pak z pohledu statistiky,
 - zvyšovaly povědomí veřejnosti o úloze architektury a urbanismu při vytváření prostředí pro kvalitní život a podporovaly zapojení veřejnosti do udržitelného rozvoje měst,
- posoudily, zda je ve spolupráci s odborníky a s ohledem na zkušenosti několika členských států možné každý rok intenzivně věnovat určité období na evropské úrovni architektuře,
 - společně zajistily opatření navazující na tyto závěry a v roce 2012 podaly zprávu o jejich provádění.
8. VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:
- usilovaly o to, aby architektura měla v procesu udržitelného rozvoje integrující a inovační úlohu, a to již ve fázi návrhu projektu týkajícího se výstavby, územního plánování, tvorby krajiny nebo obnovy krajiny,
 - přispívaly k rozvíjení potenciálu hospodářského růstu a zaměstnanosti v oblasti architektury jako kulturního a tvůrčího odvětví,
 - podporovaly vzdělávání týkající se architektury, včetně kulturního dědictví, a prostředí pro život, zejména prostřednictvím vzdělávání v oblasti umění a kultury,
 - podporovaly základní i další vzdělávání architektů, urbanistů a krajinářů týkající se udržitelného rozvoje,
 - věnovaly architektuře pozornost v rámci provádění programu „Evropský rok tvořivosti a inovace (2009)“,
 - uplatnily případně otevřenou metodu koordinace pro oblast kultury.
9. VYZÝVÁ KOMISI, ABY:
- otázky architektury zohlednila při přípravě zelené knihy o kulturních a tvůrčích odvětvích;
 - zapojila síť odborníků a profesionálů v oblasti architektury, a to jak z veřejného, tak soukromého sektoru, jako například „evropské fórum pro politiku v oblasti architektury“, do činností a konzultací ohledně problémů nebo otázek souvisejících s architekturou,
 - ve spolupráci s těmito sítěmi a evropskou sítí škol pro obor architektury podporovala:
 - informování o osvědčených postupech a jejich výměnu a výzkum mezi architekty, staviteli a uživateli,
 - vzdělávání mladých odborníků v odvětví architektury, urbanismu a krajinářství, pokud jde o udržitelný rozvoj, ohodnocení jejich práce, jakož i příležitosti účastnit se veřejných a soukromých zakázek.